

Det drejer sig ikke om fortiden men om at leve op til fremtiden

Det var et vovestykke i tyvernes begyndelse at bygge forsamlingsbygningen, som i dag fylder 50, siger J. Erwig Jacobsen - Nu drejer det sig om fortsat eksistens

Det drejer sig ikke så meget om fortiden som om at leve op til fremtiden — vi skal ikke drive en bygning for fagforeningens penge men som et forretningsforetagende. Sådan er opfattelsen indenfor Fællesorganisationen i Horsens, udtrykt af formanden, r. Erwig Jacobsen, i forbindelse med „Kilden“s 50 års fødselsdag i dag. Den markeredes i formiddag ved en reception. Her var der muligheder for at fortælle om alt det, der førte til rejsningen af „Arbejdernes Forsamlingsbygning“ i begyndelsen af tyverne.

Der er ikke i fællesorganisationens annaler bevaret så forfærdelig meget om alt det, der førte til beslutningen om at rejse en forsamlingsbygning for horsensianske arbejdere. Hvis det alligevel skulle være tilfældet, er det gemt godt væk. Men en kendsgerning er det, at både fagforeninger og Socialdemokratiet havde lidt svært ved for godt 50 år siden at få lokaler til de store møder. I mange tilfælde holdtes sammenkomsterne på „Skandinavien“ - som ikke eksisterer mere - eller i Kasernegården, hvor der nu er danseskole. Men ofte var det umuligt at skaffe lokaler til aktuelle møder.

Dertil kom, at det ofte kunne være svært at skaffe kontorlokaler til fagforeningerne, og altsammen gav det baggrund for drøftelser om at rejse egen bygning. Forrest i bestræbelserne stod Marius Jonassen, og ham var det da også, der blev formand for det byggeudvalg, som nedsattes, og som stod for det byggearbejde, som også for den tid havde et vældigt format

Dødsulykke under byggeriet

Det blev overdraget arkitekt V. Norn at udarbejde projektet. I dag kan man vel mene, at placeringen ikke var så helt ideel. Den store bygning gemmes i en Kildegade, som den gang forekom tilstrækkelig bred. I dag synes man nok, at mastodontbygningen kunne have været anbragt på et bredere strøg, hvor den specielle arkitektur kunne være kommet mere til sin ret.

Indvielsen fandt sted den 9. oktober 1923, efter at byggeriet havde stået på i et årstid. Det var ikke gennemført, uden at en tragedie kom til at kaste et mørkt skær over glæden ved at komme under eget tag. Den 22. juli 1923 var murer Jens Lærke omkommet, da han styrtede ned fra stilladset. Ulykken gjor

de et dybt indtryk på dem, der var beskæftiget ved byggeriet. Han havde om morgenen derfor hjemme sagt til familien og nogle feriegæster, at han gerne ville sige rigtig farvel til hver enkelt. - Jeg ved nemlig ikke, om jeg kommer hjem mere, sagde han. Hen på dagen styrtede han ned og blev dræbt.

Indtrykket af ulykken var der stadig ved indvielsen, hvor der blev talt af byggeudvalgets formand, Marius Jonassen, og af mange repræsentanter for de fagforeninger, som økonomisk stod bag byggeriet. Men glæden over endelig selv at kunne bestemme, hvornår man ville holde møder om aktuelle problemer, sejrede også den dag.

Pengeproblemer efter opførelsen

Det var, siger fællesorganisationens formand, J. Erwig Jacobsen, et vovestykke at gennemføre et byggeri af det format. Og man kom da også bag efter i alvorlige økonomiske vanskeligheder, så man en overgang måtte standse betalingerne. Det lykkedes at klare problemerne ved indgåelse af en frivillig betalingsordning, og i dag kan vi da konstatere, at vi økonomisk er temmelig godt situeret.

Når vi er det, skylder vi at sende en tak til folk som Marius Jonassen, Simon Dam, Emil Eskesen, Børge Mortensen, Magnus Rasmussen - alle formænd for bestyrelsen gennem en årrække.

Tilbage af disse mænd er kun Simon Dam, Børge Mortensen og Magnus Rasmussen. Vi skylder også en tak til Willy Weble, som har været med i ledelsen gennem mange år, og som var sidste formand for bestyrelsen, inden Fællesorganisationen, som jo gennem årene har været den reelle ejer - overtog ledelsesfunktionen. Men ikke mindst er der grund til ved jubilæet at rette en tak til Hans Andreasen, kasserer gennem en meget lang årrække. Hans fornemste mål var at gøre Arbejdernes Forsamlingsbygning gældfri, og det lykkedes ham.

- Vi markerer ikke fødselsdagen med udsendelse af et fint og dyrt værk om Kilden's historie, siger J. Erwig Jacobsen. - Vi mener, at det ikke så meget drejer sig om fortiden som om at leve op til fremtiden. Her kan der såmænd i disse år være problemer nok. De kendes på samme måde i en række af landets byer, hvor håndværkerforeninger og arbejderbygninger har økonomiske problemer at kæmpe med. De store bygnin

ger kan ikke undværes - men de er dyre i drift. Tidligere belte fagforeningerne kontingent til Arbejdernes Forsamlingsbygning. Det gav et økonomisk grundlag for driften at modtage kr. årligt pr. medlem, men isse penge til at betale til i nær tid

Skal være en rentabel forretning

Nu drejer det sig om at gøre bygningen til en rentabel forretning. Derfor skiftede vi også navn til „Kilden“ og enedes om at gennemføre omfattende moderniseringer i den takt, økonomien kunne bære. Jeg tror, vi å rigtigt. I dag er huset fuldt besat bogstaveligt talt hver af en ugen igennem, og blot på to r er omsætningen mangedoblet. Alene i september iår har i haft en omsætning, der er ige så stor som for andet halvår 1972.

Vi tror, „Kilden“ med tiden vil blive hele byens samlingssted - den planlagte Møllegadesanering vil give supplerende P-mulighederne, og dertil kommer, at vi planlægger en række okaler indrettet til selskabslo-taler, der også kan anvendes om gruppe lokaler ved kurser og konferencer.

Tidligere havde de fleste fagforeninger deres kontorer her. Gennem de senere år er mange af dem flyttet ud til egne kontorer rundt i byen, og det er en udvikling, vi selv har opfordret til. I vor tid kan det ikke være rimeligt, at fagforeninger har til huse i en baggård.

Skal være kursus-og conferencecenter

Vi har ved udflytninger og ved flytninger af kontorer til ovenliggende etager fået helunderretagen frigjort, og her er det vor hensigt at indrette lokaler, der kan anvendes af selskaber og til gruppearbejde. Del vil sætte os i stand til at modtage 3-4 kurser eller konferencer på en gang

Formanden for fællesorganisationen, J. Erwig Jacobsen.

Vi vil rent ud sagt gerne på dette sted skabe et kursus- og conferencecenter, som også kan modtage kongresser. Vi har da også gennem den sidste tid huset adskillige landsdelskonferencer og landsmøder.

Sådan er vor målsætning ved 50 års-jubilæet, siger J. Erwig Jacobsen, og vi ser fremtiden i møde med fortrøstning. Vi markerer selve fødselsdagen med reception og debatater, og så fester vi på lørdag i festsalen med 350 deltagere. Her bliver der underholdning ved Kaj Løvring, middag, forskellige konkurrencer og dans. Og udover velkomsten holdes der ikke en eneste tale.

Men vi venter da, at både fortid og fremtid i høj grad præger receptionen, hvor vi har håbet at se en hel del af dem, der har været med i arbejdet gennem årene, og husets mange gode venner iøvrigt, siger J. Erwig Jacobsen.

jeffer